

Đẩy mạnh hơn nữa các hoạt động kết nối chuyển giao công nghệ

✧ P. NHUNG

Qua hơn 20 năm hình thành và phát triển, Trung tâm Phát triển Công nghệ và Thiết bị (Liduta) đã khẳng định vị trí tiên phong trong lĩnh vực chế tạo máy ở TP. HCM với các dây chuyền sản xuất khép kín và tự động. Song, trong bối cảnh chung của hội nhập kinh tế trên tất cả các lĩnh vực, những thử thách, khó khăn của một doanh nghiệp (DN) khoa học và công nghệ (KH&CN) như Liduta cũng còn rất lớn.

Với nhiệt huyết và đam mê kỹ thuật, đầu những năm 1990, chàng kỹ sư trẻ Võ Hoàng Liệt và một số bạn bè chung sức góp vốn thành lập cơ sở sản xuất cơ khí do anh phụ trách kỹ thuật. Dây chuyền sản xuất mì ăn liền đầu tiên (từ khâu pha chế bột đến khâu đóng gói hoàn chỉnh) mang thương hiệu Việt do anh thiết kế, chế tạo đã gây tiếng vang trên cả nước và được tiêu thụ mạnh từ Nam ra Bắc lúc bấy giờ. Sau hơn 20 năm, cơ sở sản xuất cơ khí ban đầu đã phát triển thành Trung tâm Phát triển Công nghệ và Thiết bị (Liduta) có uy tín tại TP. HCM và khu vực phía Nam ngày nay.

Những năm đầu thành lập, Liduta không tránh khỏi những khó khăn chung của một DN mới định hình. Nhưng với ý chí, sức trẻ và sự kiên trì, kỹ sư Võ Hoàng Liệt đã định ra hướng đi đúng cho Liduta, đó là: xây dựng đội ngũ kỹ sư trẻ để có thể tiếp cận, học hỏi các công nghệ mới của các nước tiên tiến, đặc biệt là các công nghệ tự động hóa; chú trọng đầu tư máy móc, thiết bị vừa phục vụ sản xuất vừa củng cố thị trường; đồng thời mở rộng tiếp cận sang các thị trường mới. Kết quả là hàng loạt sản phẩm “made in Vietnam” do Liduta sáng tạo, cả ở dạng các hệ thống dây chuyền phức hợp lẫn thiết bị đơn lẻ, lần lượt ra đời và được thị trường đón nhận. Có thể điểm qua một số công nghệ và thiết bị (CN&TB) điển hình như: dây chuyền sản xuất bột cá; dây chuyền pha chế sản xuất thuốc trừ sâu; dây chuyền sản xuất mì ăn liền; dây chuyền tinh luyện dầu ăn dạng vừa và nhỏ; dây chuyền sản xuất bột cà phê hòa tan, sản xuất kẹo sôcôla, sản xuất nui, trà thảo mộc đóng lon; dây chuyền lấy thịt nghêu; hệ thống nghiền siêu mịn; hệ thống hút bụi, khí độc; máy sấy; máy đóng gói bao bì, máy chiết rót vô chai; máy nướng, cán, xé khô mực;... Tất cả các CN&TB của Liduta đều có chất lượng tương đương và mẫu mã gần bằng các CN&TB ngoại nhập cùng loại, nhưng giá thành chỉ từ 1/3-1/2, giúp các DN, các cơ sở sản xuất trong nước giảm được chi phí đầu tư máy móc thiết bị, công nghệ và thu được nhiều lợi nhuận hơn trong sản xuất.

Kỹ sư – Giám đốc Võ Hoàng Liệt tại nơi làm việc.

Với phương châm giản dị “ai yêu cầu CN&TB gì thì nghiên cứu thực hiện, không ngại khó, không từ chối bất cứ khách hàng nào dù nhỏ hay lớn, miễn là trong khả năng của mình...” (anh Liệt chia sẻ), cùng với sự năng động, sáng tạo, Liduta luôn tìm tòi nghiên cứu, cải tiến các loại thiết bị mới để đáp ứng yêu cầu của khách hàng và nhu cầu thực tế của thị trường. Tính đến nay Liduta đã nghiên cứu, thiết kế và cải tiến kỹ thuật hàng trăm loại máy móc, thiết bị để cung ứng cho các DN trên khắp cả nước. Sự đóng góp, cống hiến của kỹ sư Võ Hoàng Liệt và Liduta cho sự phát triển ngành cơ khí nước nhà đã được UBND TP. HCM và Chính phủ ghi nhận với nhiều bằng khen trong các phong trào thi đua ở TP. HCM nói riêng và cả nước nói chung.

Những năm gần đây, trước những chuyển biến nhanh chóng của hội nhập kinh tế, Liduta cũng đang phải đương đầu với những khó khăn, thách thức mới. Kỹ sư Võ Hoàng Liệt cho biết, trước đây, nhu cầu thiết bị trong nước nhiều (trên 100 hợp đồng/năm) đã giúp Liduta đảm bảo việc làm thường xuyên cho hơn 60 lao động. Nhưng hiện nay, các mặt hàng cơ khí của Trung Quốc tràn lan trên thị trường, đa dạng về sản phẩm, kích thước mẫu mã, giá cả và chất lượng thật giả lẫn lộn, đã gây nhiều khó khăn cho các DN cơ khí trong nước do cạnh tranh thiếu lành mạnh. Các chính sách hỗ trợ về thuế, vốn... cho các DN KH&CN thời gian qua đã được Nhà nước quan tâm hoạch định và ban hành, nhưng khâu triển khai áp dụng của các cơ quan chức năng hữu quan lại chưa được thống nhất, còn tạo khó cho DN.

Một trong những biện pháp giúp Liduta duy trì và phát triển trước những khó khăn, trở ngại nêu trên là hợp tác chặt chẽ với các hoạt động của Chợ Công nghệ và Thiết bị (Techmart) do Trung tâm Thông tin KH&CN TP. HCM (CESTI) tổ chức, kỹ sư Võ Hoàng Liệt chia sẻ. Trong nhiều năm qua, CESTI đã tạo điều kiện thuận lợi và hỗ trợ Liduta tham gia giới thiệu, trưng bày, triển lãm nhiều máy móc thiết bị

Chuyển giao công nghệ

└ Mô hình chuyển giao

và công nghệ trong các hoạt động tổ chức Techmart và trình diễn CN&TB tại TP. HCM cũng như khu vực phía Nam. Nhiều khách hàng, DN có nhu cầu đã tìm đến các CN&TB do Liduta chế tạo, sản xuất từ các hoạt động này. Gần đây nhất, từ các sự kiện Techmart chuyên ngành được CESTI tổ chức trong năm 2015, các CN&TB cô đặc chân không, máy sấy lạnh của Liduta đã được chuyển giao cho công ty Cổ phần sản xuất Thương mại Dịch vụ Ngô Đức và hệ thống chiết rót đóng nắp lon, siết nút chai PET đã được chuyển giao cho công ty Chế biến Thực phẩm MH Việt Nam. Các CN&TB chuyển giao đã được các đối tác tiếp nhận đánh giá cao, hài lòng cả về chất lượng cũng như giá thành của sản phẩm. Tuy nhiên, cần xây dựng các cơ chế hợp tác ngày càng tích cực hơn, hiệu quả hơn giữa CESTI với các DN KH&CN nói chung và Liduta nói riêng trong vai trò cầu nối, hỗ trợ kết nối, chuyển giao CN&TB giữa các DN KH&CN (nguồn cung) và khu vực sản xuất kinh doanh (khối cầu). Một trong những mô hình, hoạt động cụ thể là CESTI tham gia vào chuỗi cung ứng CN&TB như một tổng đại lý cho các DN cung cấp CN&TB; tăng cường tiếp xúc, mở rộng quan hệ với nhiều đối tượng khách hàng trên nhiều lĩnh vực hơn nữa để quảng bá và thuyết phục khách hàng sử

Dây chuyền sản xuất nui của Liduta đang trong giai đoạn hoàn thiện.

dụng CN&TB trong nước, tạo tiền đề thúc đẩy phát triển của các DN KH&CN trên địa bàn TP. HCM và các tỉnh phía Nam... Một nội dung cũng rất quan trọng, đó là các cơ quan chức năng cần phối hợp một cách đồng bộ để tháo gỡ những rào cản, vướng mắc trong việc thực thi các chính sách hỗ trợ đối với DN KH&CN, giúp DN KH&CN duy trì và phát triển bền vững trong thời kỳ hội nhập. □

“Fever-Tree”: kết quả từ sáng tạo ở Nam Phi

◇ PHƯƠNG LAN

Sáng tạo và chuyển giao ứng dụng thành công nhờ sự hợp tác ăn ý giữa ba bên: những người sở hữu kinh nghiệm cổ truyền + các nhà nghiên cứu + các chuyên gia về thương mại đã cho ra đời sản phẩm “Fever-Tree”, một sản phẩm hữu ích cho cộng đồng, tạo việc làm và góp phần phát triển kinh tế địa phương.

Nến Fever-Tree dùng để trừ muỗi và các loại côn trùng có cánh đang hiện diện trên kệ các cửa hàng khắp Nam Phi là kết quả hợp tác giữa Hội đồng Nghiên cứu Khoa học và Công nghiệp Nam Phi (CSIR - the Council for Scientific and Industrial Research), một trong những đơn vị nghiên cứu hàng đầu ở châu Phi và Công ty TNHH Zollhaus International, cùng với những người có kinh nghiệm chữa bệnh cổ truyền ở Nam Phi.

Câu chuyện khá thú vị lại bắt nguồn từ dịch bệnh sốt rét do muỗi và những phiền toái do các loại côn trùng có cánh gây ra cho con người vào mỗi mùa hè nóng bức ở châu Phi. Để phòng trừ hiểm họa này, từ giữa thập niên 1990, các nhà nghiên cứu

của CSIR làm việc với những người có kinh nghiệm chữa bệnh theo phương pháp cổ truyền để tìm hiểu về các loại thảo dược bản địa có khả năng trừ muỗi, và đã phát hiện tinh dầu của cây Lippia javanica có thể đuổi muỗi và các loại côn trùng có cánh rất tốt.

Lippia javanica thuộc họ Verbenaceae mọc ở Nam và Đông Phi, là loại cây bản địa có tên tiếng Anh là Fever bush hay lemon bush, và nhiều tên gọi khác nhau theo tộc người như: bokhukhwane (Tswana), inzinziniba (Xhosa), umsuzwane (Zulu), kachigwere (Shona), koorsbossie (Afrikaans).

Từ rất lâu, Lippia javanica được dùng như một loại dược liệu chữa được

nhiều loại bệnh như sốt, cảm lạnh, ho, đau ngực, các bệnh về da hay bị côn trùng đốt. Một số nơi ở Zimbabwe và Nam Phi còn pha chế để sử dụng trong nghi thức rửa tay sau khi khám nghiệm tử thi. Lá Lippia javanica có mùi giống như chanh khi được vò, dân địa phương thường đặt lá này trong tủ hay nơi chứa các sản phẩm bằng vải, cành cây được treo ở cửa hay đốt để đuổi côn trùng.

Từ những kinh nghiệm dân gian, các chuyên gia của CSIR đã nghiên cứu sản xuất ra tinh dầu trừ muỗi và các loại côn trùng có cánh có hiệu quả cao. Cục Tiêu chuẩn Nam Phi (SABS - South